

ZESPÓŁ SZKÓŁ MUZYCZNYCH

IM. MIECZYŚŁAWA KARŁOWICZA W ZIELONEJ GÓRZE

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

W ROKU SZKOLNYM 2025/2026

(Część praktyczna – zmienna)

Spis treści

I.	Wnioski z ewaluacji programu z poprzedniego roku szkolnego	str. 2
II.	Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA	str. 3
III.	Diagnoza aktualnych potrzeb i zagrożeń szkoły	str. 5
IV.	Cele ogólne i szczegółowe planu wychowawczo-profilaktycznego	str. 7
V.	Harmonogram konkretnych działań	str. 11
VI.	Plan ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego	str. 21

I. Wnioski z ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego z poprzedniego roku szkolnego

Działania wychowawczo-profilaktyczne realizowane w PSM I st. i PSM II oraz w OSM I st. i POSM II st. w Zielonej Górze w roku szkolnym 2024/2025 poddawane były obserwacji i ocenie, dokonywanej przez nauczycieli. Po analizie potrzeb i problemów wychowawczych zasadnym jest zwrócenie uwagi na:

1. wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej i społecznej,
2. kształtowanie u uczniów prawidłowych relacji i funkcjonowania w grupie społecznej w szkole i klasie,
3. rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
4. wspomaganie ucznia w przezwyciężaniu skutków stresu i tremy
5. ścisła współpraca wszystkich nauczycieli ZSM w zakresie organizacji pomocy pedagogiczno-psychologicznej oraz zaleceń wynikających z opinii i orzeczeń PPP uczniów.

Rekomendacje w zakresie wypełniania przez szkołę zadań wynikających z Programu:

1. Zachowanie uczniów podlega monitorowaniu przez nauczycieli.
2. Skutki działań wychowawczo-profilaktycznych podlegają systematycznej obserwacji i są poddawane ocenie dokonywanej przez nauczycieli.
3. Po analizie potrzeb i problemów wychowawczych oraz po zapoznaniu się z wnioskami i sugestiami uczniów i rodziców/opiekunów prawnych wprowadza się adekwatne treści do Programu wychowawczo-profilaktycznego na kolejny rok szkolny.

II. Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok szkolny

1. Poszerzanie przez nauczycieli znajomości literatury psychologicznej i pedagogicznej kształcenia artystycznego ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw CEA

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dn. 6.09.2022 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz.U. z 2022 r. poz. 1914) zakres wymagań dotyczących wiedzy i umiejętności niezbędnych do efektywnego realizowania obowiązków nauczyciela, których spełnianie jest sprawdzane przez komisję egzaminacyjną podczas egzaminu na stopień nauczyciela mianowanego obejmuje umiejętność stosowania w pracy wiedzy z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki (par. 6 ust 4); natomiast zakres wymagań dotyczących realizowania zadań lub podejmowania działań na rzecz oświaty oraz ich efektów, których spełnianie jest sprawdzane przez komisję kwalifikacyjną w postępowaniu kwalifikacyjnym na stopień nauczyciela dyplomowanego zawiera m.in. realizację zadania polegającego na opracowaniu podręcznika lub autorskiej pracy z zakresu oświaty lub rozwoju dziecka opublikowanej w czasopiśmie branżowym lub w formie innej zwartej publikacji (par. 7 ust 4 pkt c). A zatem dla nauczycieli szkół artystycznych niezwykle istotne jest zarówno tworzenie, jak i poszerzanie wiedzy, której głównym źródłem jest specjalistyczna literatura psychologiczna i pedagogiczna kształcenia artystycznego. W ramach pomocy merytorycznej dla nauczycieli szkół muzycznych, plastycznych, baletowych, psychologów, pedagogów szkolnych, wychowawców internatów i burs szkolnictwa artystycznego, rodziców oraz starszych uczniów, specjaliści ZPP CEA opracowali wykaz wybranych polskich i zagranicznych publikacji przedmiotowych oraz czasopism z zakresu psychologicznych i pedagogicznych podstaw kształcenia artystycznego, ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw Centrum Edukacji Artystycznej.

2. Zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach artystycznych

Uczniowie szkół artystycznych nie są wolni od doświadczania sytuacji trudnych, jak i nie są wolni od doświadczania różnorodnych trudności rozwojowych czy edukacyjnych. Szkoły artystyczne zobowiązane są do respektowania Rozporządzenia MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz Rozporządzenia MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie o zagrożonych niedostosowaniem społecznym. Kluczową kompetencją

współczesnych nauczycieli szkół artystycznych jest poszerzanie umiejętności dydaktycznych z zakresu prowadzenia zajęć z uczniami uzdolnionymi artystycznie, ale doświadczającymi specyficznych potrzeb rozwojowych i/lub edukacyjnych. Niezbędne jest także zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w prace związane z formułowaniem stosownej do potrzeb dokumentacji i współpracy z rodzicami uczniów. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna ma przede wszystkim ułatwić szkolne funkcjonowanie uczniom uzdolnionym artystycznie, choć z deficytami rozwojowymi. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna nie jest jednak zwolnieniem ucznia z osiągnięcia podstawowych wymagań programowych typowych dla specyfiki kształcenia artystycznego.

3. Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dn. 18.08.2015 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249 z późn. zm.) przeprowadzenie w każdym roku szkolnym diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym, w tym zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów szkół artystycznych należy do obowiązków każdej szkoły artystycznej, zarówno z pionem ogólnokształcącym, jak i realizującej kształcenie wyłącznie artystyczne oraz każdej bursy szkolnictwa artystycznego. Diagnoza winna być zrealizowana w terminie do 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego 2025/2026 (Dz.U. z 2018 r. poz. 2014). Dopiero na podstawie uzyskanych wyników zespół ds. programu wychowawczo-profilaktycznego opracowuje plan, którego najbardziej istotną część stanowi harmonogram konkretnych działań wychowawczo-profilaktycznych do realizacji w br. szkolnym.

III. Diagnoza aktualnych potrzeb i zagrożeń szkoły

Czynności określone w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym są spójne zarówno z polityką oświatową państwa, rekomendacjami CEA oraz z zadaniami statutowymi szkoły. Zostały opracowane

w oparciu o wyniki nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły, spostrzeżenia kadry szkolnej oraz obserwację, wywiady z uczniami, nauczycielami i rodzicami. Celem tych działań jest wspieranie czynników chroniących uczniów oraz zadbanie o ich dobrostan fizyczny i psychiczny, a także wzmacnianie pozytywnych postaw, budowanie indywidualnej i zbiorowej odporności ułatwiającej radzenie sobie z wyzwaniami życia codziennego.

1. Profilaktyka ochrony zdrowia psychicznego uczniów. Wsparcie uczniów przed występami publicznymi i egzaminami.
2. Profilaktyka zdrowia fizycznego uczniów, współpraca w tym zakresie kadry pedagogicznej szkół artystycznych z nauczycielami wychowania fizycznego w zakresie zdrowia fizycznego. Wady postawy są najczęściej występującym problemem zdrowotnym wśród dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Instytut Matki i Dziecka podaje, że 90% dzieci w Polsce ma wady postawy kręgosłupa, stóp i kolan. Według badań biorą się one z siedzącego trybu życia, noszenia zbyt ciężkiego plecaka, czy przyjmowania nieprawidłowych pozycji podczas codziennych aktywności.
3. Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka wśród uczniów oraz profilaktyka zachowań ryzykownych występujących w środowisku szkolnym, w tym związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychoaktywnych itp. przez uczniów starszych klas.
4. Budowanie i podtrzymywanie dobrych relacji uczeń - nauczyciel.
5. Podjęcie działań zmierzających do większej integracji uczniów i nauczycieli w całym Zespole Szkół Muzycznych. Wspólne wyjścia do filharmonii Zielonogórskiej. Wycieczki do teatru, opery.
6. Poszerzanie wiedzy w społeczności lokalnej o specyfice szkół muzycznych i korzyściach płynących z edukacji muzycznej dzieci.
7. Podjęcie działań związanych z edukacją dotyczącą kulturalnego zachowania się uczniów i poszanowania mienia szkoły.
8. Podjęcie działań zmierzających do lepszej współpracy między nauczycielami przedmiotów artystycznych a nauczycielami przedmiotów ogólnokształcących w szkołach artystycznych, także w zakresie organizacji pomocy pedagogiczno-psychologicznej.

Mocne strony szkoły:

- ponad siedemdziesięcioletnia tradycja szkół muzycznych w Zielonej Górze i dziewięcioletnia Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej stanowi jej wielki kapitał i wpisuje się poprzez swoją działalność edukacyjno-artystyczną jako instytucja dużego zaufania społecznego,
- poziom działalności dydaktycznej i artystycznej prezentowany w ramach konkursów regionalnych i ogólnopolskich oraz bardzo wysokie wyniki uczniów na egzaminach ósmoklasisty, mogą być gwarantem budowania prestiżu oraz wpływa znacząco na duże zainteresowanie w regionie działalnością edukacyjną naszej szkoły,
- szkoła jest bezpiecznym środowiskiem rozwoju ogólnokształcącego oraz muzycznego dziecka,
- właściwie rozwijane są umiejętności i zdolności edukacyjne oraz muzyczne ucznia, nauczyciele dbają o indywidualny, wszechstronny rozwój dziecka,
- nauczyciele spełniają oczekiwania rodziców i uczniów,
- w szkole są dobre i bardzo dobre relacje nauczycieli z rodzicami,
- rodzice uczniów Zespołu Szkół Muzycznych interesują się rozwojem edukacji ogólnokształcącej oraz muzycznej dziecka,
- programy nauczania i repertuar muzyczny nauczyciele dostosowują do możliwości indywidualnych ucznia,
- uczniowie dostrzegają wieloaspektowe korzyści płynące z edukacji w Zespole Szkół Muzycznych.

Słabe strony szkoły:

Zespół Szkół Muzycznych jest nowo powołaną placówką, powstałą w wyniku połączenia czterech odrębnych szkół. W związku z tym proces integracji środowiska szkolnego oraz wypracowywania wspólnej wizji i strategii działania, zarówno dydaktycznej, jak i wychowawczej trwa nadal.

Stanowi to wyzwanie dla budowania spójnej tożsamości szkoły, co może wpływać na poczucie odrębności oraz braku pełnej identyfikacji uczniów, nauczycieli i rodziców z nową strukturą. Niejednorodność doświadczeń wyniesionych z poprzednich szkół może prowadzić do trudności we współpracy oraz ograniczonego poczucia wspólnoty.

W fazie kształtowania są również wewnętrzne struktury organizacyjne, co może wywoływać niepokój wśród członków społeczności szkolnej dotyczący jakości edukacji oraz potencjalnej utraty indywidualnego charakteru poszczególnych szkół wchodzących w skład zespołu.

IV Cele ogólne i szczegółowe planu wychowawczo-profilaktycznego

Cele ogólne

1. Rozpoznawanie i wspomaganie potrzeb ucznia, jego środowiska oraz zapewnienie mu pomocy pedagogicznej i psychologicznej. Zwrócenie szczególnej uwagi na symptomy stresu i tremy przed egzaminem i występem publicznym.
2. Wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
3. Uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,
4. Uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku w sytuacjach trudnych (rodzina, nauczyciele, specjaliści).
5. Diagnozowanie i przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym w środowisku szkolnym, szczególnie przemocy rówieśniczej i korzystania ze środków odurzających, psychostymulujących.
6. Kształtowanie sprawności fizycznej uczniów, utrzymanie kondycji instrumentalnej oraz przeciwdziałanie przeciążeniom, wadom postawy oraz dbanie o higienę pracy.
7. Kształtowanie postawy patriotycznej oraz poczucia tożsamości regionalnej.
8. Kształtowanie zasad kulturalnego zachowania oraz wysławiania się, budowanie prawidłowych relacji z rówieśnikami i dorosłymi, tworzenie atmosfery przyjaznej komunikacji. Integracja uczniów w ramach klasy i szkoły.
9. Podnoszenie jakości udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole, przy stałej współpracy całej kadry pedagogicznej ze specjalistami, zarówno nauczycieli pionu ogólnokształcącego i muzycznego w zakresie rozwiązywania problemów u uczniów z różnymi trudnościami oraz dostosowania metod pracy, a także opracowaniu różnych form wsparcia dla nich.
10. Rozwijanie współpracy wszystkich nauczycieli z rodzicami w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz rozszerzenie przekazu na temat specyfiki kształcenia w szkole muzycznej.
11. Wzmacnianie pozytywnych relacji dydaktycznych między uczniem i nauczycielem.

Cele szczegółowe

1. Zwiększenie wsparcia psychologicznego uczniów poprzez informowanie o możliwościach korzystania z pomocy specjalistycznych instytucji, przekazywanie uczniom treści uświadamiających jak sami mogą pracować nad poprawą samopoczucia. Informowanie o formach pomocy psychologicznej dostępnej w CEA. (warsztaty, szkolenia, lekcje wychowawcze, zajęcia z pedagogiem, psychologiem).

- 1.1. Program profilaktyczny „Godzina dla MŁODYCH GŁÓW” realizowany w szkołach ogólnokształcących podczas godzin z wychowawcą, którego celem jest rozwijanie kompetencji emocjonalno-społecznych i samoświadomości wśród młodzieży, a także wyposażenie uczniów w narzędzia do otrzymywania wsparcia. Program dąży również do profilaktyki zachowań autodestrukcyjnych poprzez edukację i zmianę postaw.
2. Zajęcia specjalistyczne z zakresu radzenia sobie z treścią przed występami, egzaminami. Organizowanie warsztatów, szkoleń online lub stacjonarnych z zakresu przezwyciężania tremy i stresu przed występem. (w ramach możliwości szkoły i dostępnej oferty). M.in.
 - 2.1. Organizacja treningów dla uczniów z tematem “Jak uspokoić się za pomocą oddechu”
 - 2.2. Organizacja warsztatu dla nauczycieli z zakresu tematyki radzenia sobie ze stresem
 - 2.3. Organizacja warsztatu dla rodziców dotyczącego wsparcia dziecka w regulacji emocji.
 - 2.4. Cykl zajęć dla uczniów klas 1-3 rozwijających kompetencje emocjonalne, szczególnie dotyczące trudnych emocji “Mam tę MOC”.
3. Działania mające na celu podniesienie sprawności fizycznej uczniów, zapobieganie wadom postawy przez współpracę z nauczycielami w-fu w celu podniesienia świadomości uczniów i nauczycieli instrumentu oraz rozszerzenia katalogu dedykowanych ćwiczeń korekcyjnych.
4. Działania prozdrowotne, wyrabianie nawyków dbania o zdrowie. Realizacja treści wychowawczych i profilaktycznych dotyczących zdrowia zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego i artystycznego.
 - 4.1. Przekazanie wiedzy na temat udzielania pierwszej pomocy. Zorganizowanie zajęć praktycznych dla uczniów – udzielanie pierwszej pomocy.
5. Profilaktyczne działania zapobiegające uzależnieniom od środków odurzających i psychoaktywnych oraz zagrożeniom w Internecie. M.in.:
 - 5.1. Plakaty edukacyjno- informacyjne.
 - 5.2. Zajęcia i warsztaty o tematyce profilaktycznej z wychowawcami oraz specjalistami.
 - 5.3. Udział uczniów POSM II st. w cyklicznych warsztatach organizowanych przez WiMBP im. Norwida “Wolni od nałogów - czyli jak żyć pełnią życia”.
 - 5.4. Kontynuacja realizacji programu edukacji antynikotynowej “Bieg po zdrowie”.

6. Organizowanie działań prowadzących do budowania dobrych relacji i integracji uczniów w ramach grupy, klasy (wspólne wyjścia, wycieczki, wydarzenia). Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej.
7. Organizowanie wydarzeń integrujących uczniów w całym Zespole Szkół Muzycznych. (wspólne koncerty, wydarzenia, wyjazdy do opery lub teatru).
8. Działania dla uczniów aktywizujące społecznie i budujące pozytywną samoocenę: działalność Samorządu Uczniowskiego, Wolontariatu, konkursy szkolne (np. "Mam Talent"), koncerty, popisy.
9. Kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych i patriotycznych, uwrażliwienie na znajomość tradycji, historii i kultury własnego narodu i środowiska (uroczystości państwowe, miejskie, szkolne, koncerty).
10. Działania kształtujące kulturalne zachowanie się uczniów w stosunku do nauczycieli i pracowników szkoły oraz poszanowanie mienia szkolnego.
11. Kontynuowanie działań sprzyjających poszerzaniu wiedzy uczniów i rodziców o korzyściach płynących z edukacji w szkole muzycznej. M.in:
 - 11.1 Informacje w mediach społecznościowych szkoły
 - 11.2 Organizacja Dnia Otwartych Drzwi
 - 11.3 Występy uczniów w miejskich placówkach oświatowych, placówkach kultury i innych.
12. Działania kształtujące kulturalne zachowanie się uczniów w stosunku do nauczycieli i pracowników szkoły oraz poszanowanie mienia szkolnego.
 - 12.1. Tablice informacyjne dla uczniów – piktogramy ilustrujące jak należy się zachować w danej sytuacji.
 - 12.2 Zajęcia o tematyce kultury zachowania podczas lekcji wychowawczych, pogadanek podczas zajęć oraz warsztatów z pedagogiem.
13. Działania wszystkich nauczycieli w zakresie pomocy uczniom z trudnościami edukacyjnymi, emocjonalnymi i wychowawczymi. Ścisła współpraca całej kadry pedagogicznej ze specjalistami w zakresie rozwiązywania problemów u uczniów, dostosowanie metod pracy, a także opracowaniu różnych form wsparcia, diagnozowanie i stosowanie zaleceń opinii i orzeczeń Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

14. Poszerzanie przez nauczycieli wiedzy dot. profilaktyki, czynników chroniących, psychologii i pedagogiki, w tym znajomości literatury tematu ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw CEA.

14.1. Warsztaty dla nauczycieli, m.in “Dobrostan nauczyciela = dobrostan ucznia” - Biuro profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom - MOPS Zielona Góra.

14.2. Uzupełnianie biblioteki szkolnej o nowe pozycje z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki artystycznej – ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictwa CEA.

14.3. Opracowanie „listy lektur” dla nauczycieli z zakresu psychologii i pedagogiki rekomendowanych przez specjalistów szkolnych (cyfrowa baza)

15. Szkolenia dla nauczycieli (WDN oraz samodoskonalenie). M.in.

15.1 Szkolenia wewnątrzszkolne (WDN)

15.2 Oferta szkoleń Centrum Edukacji Artystycznej (w załączniku)

V. Harmonogram konkretnych działań 2025/2026

Zadania ogólne	Cele wychowawcze jako rezultaty pracy edukacyjnej nauczycieli	Formy realizacji	Termin realizacji osoby odpowiedzialne
Wspomaganie ucznia w jego rozwoju emocjonalnym	1. Budowanie poczucia własnej wartości. 2. Wzmacnianie dobrych relacji między uczniami. 3. Umożliwianie swobodnego	1. Działania podczas zajęć, lekcji instrumentów i lekcji wychowawczych: uświadomienie sobie przez uczniów swojej wyjątkowości. 2. Organizowanie wycieczek, koncertów i innych imprez szkolnych. 3. Zajęcia integrujące grupę/ klasę. 4. Rozmowy indywidualne z uczniami, rozmowy terapeutyczne.	cały rok - dyrektor - wszyscy nauczyciele ZSM

	wyrażania emocji i uczuć przez uczniów. 4. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych. 5. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem podczas wystąpień publicznych. 6. Profilaktyka ochrony zdrowia psychicznego. 7. Przeciwdziałanie depresji i zachowaniom autodestrukcyjnym wśród uczniów. 8. Współpraca z instytucjami w celu pomocy uczniom mającym niepokojące symptomy lub będącym w grupie ryzyka - kierowanie na badania do poradni psychologiczno-pedagogicznej i realizowanie zaleceń z opinii 9. Ścisła współpraca między nauczycielami wszystkich specjalności oraz wychowawcami przy wspomaganiu uczniów szczególnie uzdolnionych, o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz uczniami z trudnościami emocjonalnym i wychowawczymi.	5. Podkreślanie mocnych stron ucznia na zajęciach z przedmiotów muzycznych i ogólnokształcących. Rozwijanie umiejętności dostrzegania swoich mocnych stron i prezentowania ich innym podczas lekcji, popisów koncertów, konkursów. 6. Budowanie dobrych relacji nauczyciela z uczniami, profilaktyka pozytywna (zaufanie, szacunek, poczucie bezpieczeństwa, odpowiedzialność). 7. Organizacja pogadanek i spotkań dla uczniów z wykwalifikowanymi specjalistami. 8. Diagnoza i monitorowanie samopoczucia uczniów, ich funkcjonowania w szkole (ankiety socjometryczne, rozmowy, obserwacje). 9. Wzmacnianie czynników ochronnych, wspierających prawidłowy rozwój i zdrowie psychiczne – samoocena uczniów, więzi międzyludzkie, radość aktywności artystycznej, aktywność prospołeczna. 10. Systematyczna kontrola terenu szkoły w ramach dyżurów nauczycieli dotycząca przestrzegania zakazu używania środków uzależniających. 11. Realizacja programu profilaktycznego: "Godzina dla MŁODYCH GŁÓW" – uczniowie OSM I st. 12. Realizacja programu profilaktycznego "Spójrz inaczej" – kl. 7 OSM I st. 13. Udział w cyklicznych warsztatach organizowanych przez WiMBP im. Norwida "Wolni od nałogów - czyli	- wychowawcy klas, pedagog - wychowawcy kl. 7, psycholog -psychoterapeuta - trener umiejętności personalnych
--	---	--	--

		jak żyć pełnią życia” - uczniowie klas 8 OSM I st, 1, 3 POSM II st. 14. Kontynuacja projektu finansowanego ze środków pozyskanych od Miasta Zielona Góra przez Stowarzyszenie Sempre Piu “Wiara w siebie, Twoją siłą w codzienności” - warsztaty rozwijające umiejętności osobiste wśród dzieci i młodzieży. „Motywacja kontra prokrastynacja – co wygra w Twojej głowie?” oraz „Szybka i mądra nauka – techniki i sposoby które działają”. 15. Spotkania dla klas POSM II st. ze specjalistą z Biura profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom - MOPS Zielona Góra 16. „Mam tę MOC” Cykl zajęć dla uczniów rozwijających kompetencje emocjonalne, szczególnie dotyczące trudnych emocji “- uczniowie klas 1-3 OSM I st. 17. Program edukacji antynikotynowej “Bieg po zdrowie” (klasa 4-5 OSM) 18. Organizacja szkoleń w ramach WDN dla nauczycieli i kadry kierowniczej z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych. 19. Współpraca nauczycieli – wymiana doświadczeń, wspólne rozwiązywanie problemów, doskonalenie metod, wzajemne wsparcie. 20. Szkolenia CEA dla nauczycieli - np. “Relacje w szkole artystycznej – jak prowadzić trudne rozmowy i rozwiązywać sytuacje konfliktowe? 21. Wykład z panelem dyskusyjnym - „Wczesne sygnały kryzysu emocjonalnego u nastolatków – rola nauczyciela w profilaktyce i wsparciu” - WDN	-specjalista profilaktyki uzależnień - pedagog - psycholog -wszyscy nauczyciele ZSM -psycholog, terapeuta - psycholog, terapeuta
	10. Poszerzanie przez nauczycieli wiedzy dot. profilaktyki, czynników chroniących, psychologii i pedagogiki, w tym znajomości literatury tematu ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw CEA		

		22. Warsztaty dla nauczycieli “Dobrostan nauczyciela = dobrostan ucznia” - Biura profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom - MOPS Zielona Góra 23. Uzupełnianie biblioteki szkolnej o nowe pozycje z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki artystycznej – szczególnie wydawnictwa CEA 24. Opracowanie „listy lektur” dla nauczycieli z zakresu psychologii i pedagogiki rekomendowanych przez specjalistów szkolnych (cyfrowa baza) 25. Pedagogizacja rodziców - spotkanie z rodzicami, nt. problematyki czynników chroniących i zagrożeń zachowań ryzykownych, w tym środków odurzających. 25. Warsztaty dla rodziców z obszaru wsparcia dziecka w regulacji emocjonalnej. 26. Warsztaty dla rodziców - “Wczesne sygnały kryzysu emocjonalnego u nastolatków – rola rodzica w profilaktyce i wsparciu”	- psycholog, pedagog, bibliotekarze - psycholog, pedagog, - specjalista z zakresu uzależnień - psycholog - psycholog, terapeuta
Wspomaganie ucznia w jego rozwoju fizycznym	1. Profilaktyka zdrowia, zadbanie o dobrostan fizyczny uczniów, zapobieganie wadom postawy przy współpracy z nauczycielami wychowania fizycznego i specjalistami. 2. Dbłość o prawidłową postawę podczas lekcji grupowych i gry na instrumencie.	1. Realizacja treści wychowawczych i profilaktycznych dotyczących zdrowia zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego i artystycznego. 2. Warsztaty ze specjalistą gimnastyki korekcyjnej dedykowane uczniom i nauczycielom grającym na poszczególnych instrumentach - “Gimnastyka dla muzyka” - projekt realizowany z funduszy Miasta Zielona Góra pozyskanych przez Stowarzyszenie Sempre Piu	cały rok -nauczyciele ZSM

	3. Rozwijanie koordynacji wzrokowo-słuchowo- ruchowej. 4. Rozwijanie prawidłowego oddychania podczas realizacji zadań muzycznych w ramach zajęć. 5. Nauka ćwiczeń rozluźniających ciało podczas lekcji instrumentu.	3. Stosowanie ćwiczeń rozluźniających i oddechowych podczas zajęć. 4. Rozwój sprawności fizycznej na lekcjach wychowania fizycznego, rytmiki i tańcach. 5. Szkolenia CEA dla nauczycieli – wg harmonogramu szkoleń.	- nauczyciele ZSM
Wspieranie uczniów w rozwoju społecznym	1. Rozwijanie i umacnianie tradycji szkolnych i lokalnych. 2. Umacnianie współpracy z instytucjami na terenie miasta Zielona Góra i województwa lubuskiego (m.in. z Uniwersytetem Zielonogórskim, WiMBP im. C. Norwida, szkoły i przedszkola miejskie). 3. Uczenie nawyków dobrego zachowania i zasad kultury osobistej. 4. Uczenie umiejętności komunikowania się z innymi osobami. 5. Stwarzanie uczniom możliwości współpracy w grupie; budowania pozytywnych relacji.	1. Udział w koncertach i wydarzeniach artystycznych zgodnie z kalendarzem koncertów i wydarzeń artystycznych na dany rok szkolny, np. Międzynarodowy Dzień Muzyki, Narodowe Czytanie 2. Integrowanie uczniów danej klasy instrumentalnej poprzez organizowanie wspólnych koncertów. 3. Organizowanie warsztatów instrumentalnych. 4. Współpraca nauczycieli jako widoczny wzorzec współpracy dla uczniów – koncert lub część koncertu w wykonaniu nauczycieli, np. Koncert Kolęd. 5. Zajęcia i rozmowy z uczniami na temat właściwych relacji w grupie, w klasie, omawianie kodeksów klasowych, budowanie dobrej i przyjaznej atmosfery. Zajęcia integracyjne. 6. Organizacja zajęć teoretycznych aktywnymi metodami pracy grupowej; 7. Kształtowanie umiejętności pracy w grupie poprzez udział w zajęciach chóru, orkiestr i zespołów.	cały rok dyrektor wszyscy nauczyciele -nauczyciele ZSM

	6. Integracja całej społeczności szkolnej. 7. Działalność Samorządu Uczniowskiego. 8. Działalność Wolontariatu. 9. Profilaktyka zachowań ryzykownych związanych z przemocą rówieśniczą i zagrożeniom w Internecie. 10. Rozwijanie współpracy z rodzicami.	8. Organizacja wydarzeń, wycieczek, wyjazdów dla całej społeczności szkolnej. 9. Wydarzenia i konkursy organizowane przez Samorząd Szkolny. 10. Akcje charytatywne organizowane przez Wolontariat. 11. Realizacja programu profilaktycznego "Spójrz inaczej" kl. 7 OSM I st. 12. Dzień Bezpiecznego Internetu – OSM I st. POSM II st. 13. Organizacja Dnia Otwartych Drzwi wspólnie z Radą Rodziców. 14. Organizowanie koncertów we współpracy z Radą Rodziców. 15. Systematyczna, stała współpraca nauczycieli instrumentu z rodzicami celem obserwacji postępów dziecka oraz wspierania go podczas edukacji muzycznej.	- opiekun SU - opiekun Wolontariatu - wychowawca kl.7, psycholog - wychowawcy - nauczyciele ZSM
Wspomaganie ucznia w jego rozwoju intelektualnym	1. Tworzenie warunków do zdobywania wiedzy i umiejętności z uwzględnieniem zdolności i predyspozycji ucznia. 2. Rozwijanie zainteresowań uczniów. 3. Rozwijanie procesów poznawczych uczniów. 4. Ścisła współpraca między nauczycielami	1. Indywidualizacja zajęć, możliwość dostosowania wymagań edukacyjnych w ramach przedmiotów obowiązkowych dla uczniów o wybitnych uzdolnieniach jednokierunkowych z zachowaniem wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej. 2. Organizowanie warsztatów muzycznych, konkursów z przedmiotów ogólnokształcących i muzycznych, a także instrumentalnych, zachęcanie ucznia do uczestnictwa w nich. 3. Organizowanie zajęć z zastosowaniem metod aktywizujących i oceniania kształtującego, wspieranie ucznia w rozwoju, zdobywaniu wiedzy i	cały rok - dyrektor - wszyscy nauczyciele ZSM

	wszystkich specjalności oraz wychowawcami.	umiejętności w atmosferze wzajemnego zaufania, niwelowanie strachu przed popełnianiem błędów, praca z informacją zwrotną. 4.Stała współpraca nauczyciel instrumentu głównego z wychowawcą oraz nauczycielami innych specjalności w celu jak najlepszego wspierania edukacji każdego ucznia, a w szczególności uczniów zdolnych, a także z trudnościami i opiniami i orzeczeniami PPP. 5.Uzupełnianie biblioteki szkolnej o nowe pozycje z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki artystycznej – szczególnie wydawnictwa CEA. 6. Opracowanie „listy lektur” dla nauczycieli z zakresu psychologii i pedagogiki rekomendowanych przez specjalistów szkolnych (cyfrowa baza)	-specjaliści szkolni, bibliotekarze
Wspomaganie ucznia w jego rozwoju moralnym	1. Kształtowanie szeroko pojętej kultury osobistej. 2. Rozbudzanie wśród uczniów tolerancji i szacunku do osób starszych, niepełnosprawnych oraz wobec osób o odmiennej kulturze, narodowości, obyczajach i światopoglądzie; 3. Kształtowanie postawy nauczyciel – mój mistrz; 4. Kształtowanie umiejętności podejmowania odpowiednich decyzji	1. Zajęcia oraz rozmowy na temat zasad i norm dobrego zachowania; 2. Zawieranie kontraktów dotyczących zachowania i pracy na lekcji (załącznik nr 1 dot. zasad współpracy rodzic-nauczyciel-uczeń); 3. Zajęcia i rozmowy na temat szacunku wobec każdego człowieka. 4. Dbanie o dobre relacje nauczyciel –uczeń. 5.Szkolenia CEA dla nauczycieli - np.“Relacje w szkole artystycznej – jak prowadzić trudne rozmowy i rozwiązywać sytuacje konfliktowe?	cały rok - dyrektor -wszyscy nauczyciele ZSM - wychowawcy

	dotyczących planowania przyszłości. 5. Doskonalenie umiejętności oceny własnych zachowań; 6. Wspomaganie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań. 7. Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.	6. Zajęcia i rozmowy na temat przyszłości, dalszego kształcenia, wyboru drogi życiowej. 7. Stwarzanie sytuacji umożliwiających dokonywanie samooceny. 8. Rozmowy na temat konsekwencji nieprzestrzegania zasad zachowania oraz obowiązków ucznia. 9. Ulotki informujące o zagrożeniach. 10. Tematyka zajęć na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania środków psychoaktywnych prowadzące przez policję.	- policjant
Kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych	1. Kształtowanie uczuć i postaw patriotycznych. 2. Kształtowanie postawy wzajemnego szacunku i zaufania między wszystkimi członkami społeczności szkolnej. 3. Uwrażliwienie na zasady postępowania i współżycia w szkole uczniów, pracowników szkoły. 4. Zapobieganie przemocy rówieśniczej i dyskryminacji. 5. Dostarczenie wiedzy na temat	1. Uczestnictwo w obchodach Dnia Młodego Patrioty 2. Organizowanie zajęć, spotkań integrujących społeczność szkolną. 3. Rozmowy na temat właściwych zachowań wynikających z odniesionego sukcesu lub porażki. 4. Włączanie w organizację imprez całej społeczności szkolnej. 5. Kształtowanie postaw „zdrowej” koleżeńskiej rywalizacji. Kształtowanie umiejętności doceniania sukcesów innych. 6. Tematyka zajęć z wychowawcą w OSM I st. i w POSM II st. oraz z uczniami ZSM.	- dyrektor - wychowawcy - nauczyciele ZSM - wszyscy nauczyciele ZSM - wychowawcy, specjaliści szkolni

	osób i instytucji świadczących pomoc w sytuacjach trudnych. 6. Zadania skierowane do uczniów- obowiązujące normy zachowania w szkole	7. Zajęcia i rozmowy na temat postawy asertywności wobec nacisków grupy zachęcającej do zachowań ryzykownych. 8. Ulotki informacyjne zawierające informacje o instytucjach służących pomocą. 1. Uczniowie ZSM: a) przygotowują się do lekcji: przynoszą na zajęcia szkolne: nuty, książki, zeszyty, przybory, nie spóźniają się na lekcje, w ciągu tygodnia usprawiedliwiają nieobecności, b) dbają o korzystny wizerunek szkoły i całej społeczności szkolnej w mediach, przestrzegają zasad poszanowania godności ludzkiej pisząc o szkole w portalach społecznościowych, c) kulturalnie zachowują się na terenie szkoły i poza szkołą, nie zamieszczają na portalach społecznościowych negatywnych komentarzy o szkole i jej pracownikach. d) uczniowie biorą udział w organizacji imprez, wydarzeń szkolnych np. koncertów, konkursów instrumentalnych i teoretycznych. e) uczniowie przestrzegają kodeksu zachowań na chórze i orkiestrze (załącznik nr 2). f) uczniowie przestrzegają muzycznego savoir- vivre (załącznik nr 3). 2. Uczniów obowiązuje strój galowy (elegancki) w stonowanych kolorach, odpowiedni do danego wydarzenia artystycznego, oraz obuwie odświętne (nie sportowe).	- zespół specjalistów
--	--	---	------------------------------

Wychowanie patriotyczne, prospołeczne i do wartości	1.Podnoszenie świadomości i wiedzy historycznej.	1. Zapoznanie uczniów z historią Polski, tradycjami oraz muzyką narodową podczas zajęć.	cały rok - nauczyciele ZSM, wychowawcy
	2.Poszanowanie tradycji i kultury narodowej.	2. Zapoznanie uczniów z sylwetkami najwybitniejszych Polaków, w tym kompozytorów.	
	3.Podnoszenie dbałości o język i kulturę słowa, norm i reguł kultury osobistej i umiejętności ich stosowania.	3. Organizacja uroczystości upamiętniających święta państwowe, np. Dzień Młodego Patrioty OSM.	- nauczyciele j.polskiego, nauczyciel historii
	4. Propagowanie czytelnictwa.	4. Zwracanie uwagi na zachowanie uczniów podczas koncertów, popisów.	
	5. Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania czy tradycji kulturowej.	5. Narodowe Czytanie –Jan Kochanowski włączenie się szkoły OSM w inicjatywę Prezydenta RP	- nauczyciele ZSM, wychowawcy
	6. Działalność Wolontariatu, kształtujące postawę prospołeczną, wrażliwości i bezinteresownej pomocy.	6.Zajęcia, rozmowy i pogadanki o tematyce akceptacji i tolerancji, godności człowieka. 7.Akcje charytatywne, pomocowe na rzecz potrzebujących.	- opiekun Wolontariatu

VI. Plan ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

W celu systematycznego monitorowania realizacji zaplanowanych zadań i celów Programu opracowane zostały narzędzia pozwalające analizować ten obszar. Ewaluacja ma służyć dokonaniu analizy i podsumowań poszczególnych zagadnień. Umożliwi również dokonanie w przyszłym roku szkolnym niezbędnych modyfikacji.

Narzędzia ewaluacyjne:

- obserwacja

- ankieta
- wywiad
- analiza dokumentacji szkolnej

Sposoby i środki ewaluacji Programu:

- 1) obserwacja zachowania uczniów, rozumienie i przestrzeganie norm i przepisów obowiązujących w szkole,
- 3) obserwacja zaangażowania w naukę,
- 4) rozpoznanie poziomu świadomości uczniów na temat higieny psychofizycznej w procesie edukacyjnym,
- 5) ocena sytuacji wychowawczej szkoły,
- 6) rozmowy z rodzicami na temat problemów wychowawczych.
- 7) ankiety.